

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

**Achieving More Together /
Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd**

Adroddiad
Blynyddol
2014 - 2015

Western Bay
ADOPTION SERVICE
GWASANAETH MABWYSIADU
Bae'r Gorllewin

adoptionuk
ar gyfer pob teulu sy'n mabwysiadu
for every adoptive family

Vale, Valleys
and Cardiff
Adoption | **Mabwysiadu**
yn y Fro, y Cymoedd
a Chaerdydd

Mabwysiadu
Canolbarth a Gorllewin Cymru
Adoption
Mid & West Wales

**Credwch
mewn plant
Believe in
children**
Barnardo's
Cymru

South East Wales Adoption Service
Achieving More Together
Gwasanaeth Mabwysiadu Deddwyrain Cymru
Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd

**Gwasanaeth
Mabwysiadu**
Gogledd Cymru | North Wales
Adoption
Service

Cymdeithas Plant Dewi Sant

St David's Children's Society

Neges gan Gadeirydd Annibynnol y Grŵp Ymgynghorol

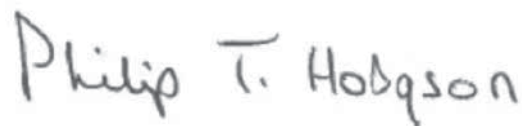
Roeddwn wrth fy modd i gael fy mhenodi'n Gadeirydd Annibynnol cyntaf Grŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn hydref 2014. Rwy'n arbennig o falch o fod yn cyflwyno adroddiad blynyddol cyntaf y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac i gydnabod pwysigrwydd arweinyddiaeth ar y cyd Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a Llywodraeth Cymru.

Ein nod oedd cyflawni newid sylfaenol yn y ffordd y mae gwasanaethau mabwysiadu'n cael eu darparu yng Nghymru. Hoffwn amlygu rhai o'n cyflawniadau tuag at wneud hynny.

- Mae'r holl bwyllgorau cydweithredol rhanbarthol yn weithredol. Dyma gyflawniad sylweddol mewn cyfnod o gymaint o ansicrwydd sefydliadol ac ariannol.
- Cefnogwyd digwyddiad lansio'r Gwasanaeth Ymgynghorol Cenedlaethol yn frwd gan Weinidogion a denwyd sylw'r cyfryngau at fabwysiadu a gwasanaethau mabwysiadu.
- Rôl Cyngor Dinas Caerdydd wrth gynnal rhannau canolog y gwasanaeth.
- Mae ein perthynas bwysig iawn gyda gwasanaethau mabwysiadu'r sector gwirfoddol yn tyfu ac yn dyfnhau.
- Mae gennym bartneriaeth gref gydag lechyd, trwy'r gwasanaeth Meddyg Dynodedig.

- Mae gennym berthynas gref â Phrifysgol Caerdydd trwy CASCADE (Canolfan Ymchwil a Datblygu Gofal Cymdeithasol Plant, Ysgol y Gwyddorau Cymdeithasol) ac Astudiaeth Mabwysiadu Cymru (Yr Ysgol Seicoleg). Edrychwn ymlaen at ddysgu am arfer gorau o'u hymchwil.
- Rydym wedi dechrau cysylltu â mabwysiadwyr a phobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu i gael gwybod beth sy'n bwysig iddynt a sut yr hoffent gydweithio â ni yn y dyfodol.
- Rydym wedi creu cysylltiadau â phartneriaid pwysig fel Addysg, Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc, Comisiynydd Plant Cymru a'r Gwasanaeth Cyngori a Chynorthwyo Llys i Blant a Theuluoedd.
- Mae gennym system well o gywain gwybodaeth am ein perfformiad. Mae hyn yn dangos yr hyn y mae angen i ni ei wneud yn well a'r hyn rydym eisoes wedi'i wella.

Rwy'n gwybod bod gennym lawer i'w wneud o hyd. Er hynny, mae'n bleser gennyf gydnabod ein bod wedi gwneud dechrau da - fel y bydd yr adroddiad hwn yn ei ddangos.

Phil Hodgson

Cadeirydd Annibynnol Grŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Neges gan y Cyfarwyddwr Gweithrediadau

Bu'n fraint enfawr i mi gael fy mhenodi'n Gyfarwyddwr Gweithrediadau u cyntaf Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru yr haf diwethaf, ac roeddwn hefyd wedi fy mrawychu ychydig gan y disgwyliadau uchel a oedd ynghlwm wrth y swydd.

Mae llwyddiant y flwyddyn gyntaf yn dystiolaeth o'r swm enfawr o waith a gyflawnwyd gan awdurdodau lleol, yr asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol, Cymdeithas y Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, rheolwyr Cyngor Dinas Caerdydd a, dros y misoedd diwethaf, tîm canolog bach y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Ni allai unrhyw ran ohono fod wedi digwydd heb ymrwymiad y grŵp Gorchwyl a Gorffen a lywiodd y gwaith datblygu, gwaith rhagorol rheolwr y prosiect, Jane Moore, a gyflogwyd gan ADSSC i ddatblygu'r gwasanaeth cenedlaethol a chyllid gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y flwyddyn gyntaf wrth aros i drefniadau gael eu rhoi ar waith i'r gwasanaeth gael ei ariannu'n llawn gan lywodraeth leol yng Nghymru.

Mae gan y model ar gyfer y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ddull cydweithrediadol unigryw o drefnu a chydlynu darparu gwasanaethau mabwysiadu. Datblygwyd y model gan Gymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru a'r asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol yng Nghymru. Mae Llywodraeth Cymru yn ei gweld fel enghraifft bwysig o ddarparu gwasanaethau mewn ffordd wahanol iawn, yn unol ag egwyddorion Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.

Mae creu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn dathlu dechrau perthynas wahanol iawn rhwng y sectorau statudol a gwirfoddol, perthynas y bydd angen ei datblygu ymhellach o fewn y trefniadau rhanbarthol a lleol dros amser.

Mae'r adroddiad hwn yn cofnodi gwaith a chyflawniadau blwyddyn agoriadol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol. Rwy'n hapus iawn gyda'r hyn a gyflawnwyd hyd yma ond wrth gwrs, dim ond y dechrau yw hwn.....

Suzanne Griffiths

Suzanne Griffiths

Cyfarwyddwr Gweithrediadau

Beth yw'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol?

Lansiwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ym mis Tachwedd 2014 yn ystod yr Wythnos Fabwysiadu Genedlaethol. Cafodd ei ddatblygu yn ystod y 18 mis blaenorol dan arweinyddiaeth Grŵp Gorchwyl a Gorffen (Atodiad 1).

Mae'r Gwasanaeth yn cael ei redeg yn unol â rheoliadau yng Nghyfarwyddiadau Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 (Trefniadau Mabwysiadu ar y Cyd) (Cymru) 2015.

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn ymbarél sy'n dod â mudiadau a gweithgareddau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol ynghyd.

Yn lleol, mae pob awdurdod lleol yn nodi ac yn cwrdd ag anghenion plant sy'n derbyn gofal, yn cynnwys y rheini lle mae penderfyniad wedi cael ei wneud y dylai'r plentyn gael ei roi i'w fabwysiadu.

Yn rhanbarthol, mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda'i gilydd mewn pum pwyllgor gweithredol rhanbarthol. Mae gan y pwyllgorau cydweithredol (neu mi fydd ganddynt) gysylltiadau cryf gyda gwasanaethau mabwysiadu gwirfoddol, iechyd ac addysg. Mae Adran 2 yn cynnwys gwybodaeth gan ac am y pum pwyllgor cydweithredol.

Yn genedlaethol, mae'r awdurdodau lleol yn cydweithio i ddarparu gwasanaethau canolog ac mae asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol yn cydweithio fel y Bartneriaeth Mabwysiadu Gwirfoddol Strategol.

Mae'r awdurdodau lleol yn cydweithio i ddarparu:

- tîm canolog, wedi'i gynnal gan Gyngor Dinas Caerdydd. Mae Cyfarwyddwr Gweithrediadau yn bennaeth ar y tîm hwn. Ariannwyd costau cychwyn y tîm gan Lywodraeth Cymru (gweler Atodiad 4).
- Grŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol, yn cynnwys pedwar is-grŵp. Mae gan Atodiad 2 restr o aelodau.

- Bwrdd Llywodraethu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol. Mae rhestr o'r aelodau yn Atodiad 3.
- cysylltiadau ag asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol cenedlaethol.
- Rheoli'r Fframwaith Mesur Perfformiad newydd.

Chwaraeodd aelodau o'r Bartneriaeth Mabwysiadu Gwirfoddol Strategol rôl strategol wrth sefydlu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol. Maent yn parhau i chwarae rôl allweddol yng Ngrŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a'i is-grwpiau, Bwrdd Llywodraethu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a'r pwyllgorau cydweithredol rhanbarthol. Y pum aelod yw:

- Cymdeithas Plant Dewi Sant
- Barnardo's
- BAAF Cymru
- Adoption UK
- After Adoption

Mae Adran 2 yn cynnwys gwybodaeth gan bob un o'r mudiadau gwirfoddol hyn.

Adroddiad ar gynllun gwaith 2014-2015

Yn ystod y flwyddyn gyntaf hon daeth gwaith y Grŵp Gorchwyl a Gorffen i ben a lansiwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ei hun.

Mae'r adran hon yn adrodd ar gynnydd yn y meysydd allweddol hyn:

1. Sefydlu'r gweithrediadau canolog ar gyfer y gwasanaeth a'u rhoi ar waith
2. Datblygu'r pwyllgorau cydweithredol rhanbarthol
3. Cydweithio ag asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol
4. Cydweithio â'r bobl sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu
5. Cydweithio â gwasanaethau ieuchyd
6. Edrych yn benodol ar gefnogaeth fabwysiadu
7. Gwneud yn siŵr bod trosglwyddo esmwyth o'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
8. Datblygu agweddau allweddol ar redeg y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol, sef:
 - Adeiladu perthnasoedd da rhwng staff a rheolwyr
 - Cael sylw yn y cyfryngau
 - Datblygu perthnasoedd da gyda phobl allweddol y tu allan i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Sefydlu'r gweithrediadau canolog ar gyfer y gwasanaeth a'u rhoi ar waith

Ein nodau, a gyflawnwyd, oedd:

- Penodi'r awdurdod cynnal. Penodwyd Cyngor Dinas Caerdydd.

- Recriwtio Cyfarwyddwr Gweithrediadau a phenodi Swyddog Polisi, Rheolwr Busnes a Pherfformiad a Swyddog Gweinyddol. Roedd pob un ohonynt wedi dechrau yn eu swyddi erbyn 5ed Ionawr 2015.
- Sefydlu'r Grŵp Ymgynghorol Mabwysiadu Cenedlaethol, Bwrdd Llywodraethu a phenodi Cadeirydd. Penodwyd Mr Phil Hodgson MBE yn Gadeirydd Annibynnol y Grŵp Ymgynghorol. Ymgwymerodd â'i swydd yn llawn ym mis Ebrill, yn dilyn cyfnod byr o drefniadau dros dro ar gyfer y rôl. Mae'r Grŵp Gweithredol a'r Bwrdd Llywodraethu yn gwbl weithredol. Mae gan y Grŵp Gweithredol bedwar is-grŵp er mwyn datblygu'r gwaith.
- Comisiynu gwefan Cymru gyfan. Roedd hon yn 'fyw' erbyn y laniad ym mis Tachwedd. Mae'n cynnwys straeon go iawn ar fideo a rhai digidol gan fabwysiadwyr a gweithwyr proffesiynol. Cytunodd y Grŵp Gorchwyl a Gorffen ar frand, logo a slogan. Mewn amser, byddant yn cael eu defnyddio'n rhanbarthol ac yn lleol yn ogystal ag yn genedlaethol.

Datblygu'r pwyllgorau cydweithredol rhanbarthol

Roedd angen i ni:

- Wneud yn siŵr bod y Pwyllgorau Cydweithredol Rhanbarthol yn gweithio erbyn Hydref 2014. Roedd yr holl bwyllgorau cydweithredol rhanbarthol yn gweithio'n rhannol o leiaf erbyn mis Hydref 2014, diolch i waith caled llawer o bobl, yn enwedig Penaethiaid Gwasanaeth y pum awdurdod arweiniol rhanbarthol wedi'u cadeirio gan Gyfarwyddwr Arweiniol Gwasanaethau Mabwysiadu Cymdeithas y Cyfarwyddwyr. Roedd pedwar pwyllgor cydweithredol yn gweithio'n llawn erbyn 31ain Mawrth 2015.
- Gwneud yn siŵr bod plant ac oedolion sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu yn cael profiadau tebyg ar draws y rhanbarthau, a, chyn belled ag y bo'n bosibl, bod gwasanaethau'n cael eu rhedeg mewn ffyrdd tebyg. Mae'r pum Uwch Reolwr Mabwysiadu yn cwrdd bob yn ail fis i ddatblygu ffyrdd o weithio y gellir eu defnyddio yn yr holl ranbarthau.

Cydweithio ag asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol

Mae asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol wedi chwarae rôl strategol wrth sefydlu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac maent yn parhau i chwarae rôl strategol yn y ffordd y mae'n cael ei redeg.

Mae yna, mi roedd neu mi fydd cynrychiolwyr ar:

- y Grŵp Gorchwyl a Gorffen
- Grŵp Ymgynghorol a'i bedwar is-grŵp
- Bwrdd Llywodraethu
- y paneli cyfweld ar gyfer dewis yr Awdurdod Cynnal, y Cyfarwyddwr Gweithrediadau, staff eraill yn y tîm canolog a Chadeirydd Annibynnol y Grŵp Ymgynghorol
- pwyllgorau rheoli'r holl bwyllgorau cydweithredol rhanbarthol

Roedd cynrychiolwyr hefyd yn weithgar wrth:

- gomisiynu gwefan Cymru Gyfan
- creu'r brand
- strategaeth y cyfryngau
- trefnu'r digwyddiad lansio

Fe wnaeth y Cyfarwyddwr Gweithrediadau gwrdd â phum cynrychiolydd asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol cyn dechrau ar ei swydd, ac mae wedi parhau i wneud hynny.

Cydweithio â'r bobl sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu

Mae manylion yn Adran 3 am y gwaith y gwnaethon ni ei gomisiynu i ymgynghori â mabwysiadwyr a phlant a phobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu, a'r hyn wnaethon ni ddysgu am eu blaenoriaethau a sut y bydden nhw am fod yn rhan o'n gwaith yn y dyfodol.

Cawson ni wybod hefyd am y gweithgareddau presennol ledled Cymru ar gyfer gwrando ar bobl sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu, siarad â nhw a gweithio gyda nhw.

Yn seiliedig ar y gwaith hwn, byddwn yn gwneud argymhellion ar gyfer y dyfodol, yn cynnwys sut y gallai rhieni biolegol roi mewnbwn i waith y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Cydweithio â gwasanaethau iechyd

Mae Carolyn Sampeys, ein Meddyg Dynodedig, wedi arwain y gwaith hwn. Cynhaliwyd nifer o weithdai er mwyn:

- cael gwybod am wasanaethau iechyd i blant sy'n derbyn gofal a phlant sydd wedi cael eu mabwysiadu
- datblygu a phrofi 'safonau' ar gyfer rôl yr ymgynghorydd meddygol gyda rhieni mabwysiadol
- datblygu cynllun ar gyfer sut bydd gwasanaethau mabwysiadu ac ymgynghorwyr meddygol yn gweithio gyda'i gilydd pan yn delio gyda mabwysiadwyr, plant a dewis plant ar gyfer mabwysiadwyr
- creu grŵp cymheiriaid a phroses adolygu cymheiriaid i ymgynghorwyr meddygol

Edrych yn benodol ar gefnogaeth fabwysiadu

Cynhaliwyd gweithdy ar 7fed Gorffennaf 2014. O ganlyniad, mae fframwaith wedi'i gytuno ar gyfer darparu gwasanaethau cefnogi mabwysiadu. Bydd is-grŵp Gwasanaethau Cefnogi Mabwysiadu y Grŵp Ymgynghorol yn cymryd rôl arweiniol wrth ddatblygu'r gwaith hwn.

Trosglwyddo esmwyth

Cytunodd y Cyfarwyddwr Gweithrediadau a'r Rheolwr Prosiect (yn gweithio i'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen) ar gynllun trosglwyddo. Cymeradwywyd y cynllun gan y Gymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

Sefydlwyd pedwar is-grŵp yn rhan o'r Grŵp Ymgynghorol i wneud yn siwr bod y trosglwyddo yn un esmwyth a bod y gwaith yn parhau i ddatblygu. Arweinir yr is-grwpiau gan y Swyddog Polisi ac Arfer a'r Rheolwr Busnes a Pherfformiad o'r tîm canolog. Cadeirir yr is-grwpiau gan aelodau'r Grŵp Ymgynghorol. Y pedwar is-grŵp yw:

- Gwasanaethau Cefnogi Mabwysiadu
- Cyfryngau a Marchnata
- Polisiâu Cyffredin ac Arfer Da
- Rheoli Perfformiad

Datblygu agweddau allweddol ar redeg y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Adeiladu perthnasoedd rhwng staff a rheolwyr

Cynhaliwyd cynhadledd ym mis Mawrth 2015 i staff a rheolwyr sy'n gweithio mewn gwasanaethau mabwysiadu rhanbarthol a'r sector gwirfoddol yng Nghymru, neu ochr yn ochr â hwy. Roedd hyn yn bwysig wrth helpu staff yn y gwasanaethau ehangach ddeall beth yw'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a'r goblygiadau ar gyfer eu gwaith yn y dyfodol. Daeth llawer iawn o bobl i'r gynhadledd, roedd yr adborth yn dda a chawson ni lawer o syniadau ac awgrymiadau i'w hystyried mewn cynlluniau ar gyfer y dyfodol.

Adeiladu proffil yn y cyfryngau

Contractiwyd 'Brighter Comms' ('CAKE' yn flaenorol) i:

- reoli cysylltiadau cyhoeddus ar gyfer lansio'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
- hyrwyddo'r gwasanaeth
- hyfforddi staff o'r tîm canolog, y pwyllgorau cydweithredol rhanbarthol ac asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol er mwyn iddynt fod yn barod i gymryd cyfrifoldeb dros gysylltiadau cyhoeddus o 1af Ebrill 2015

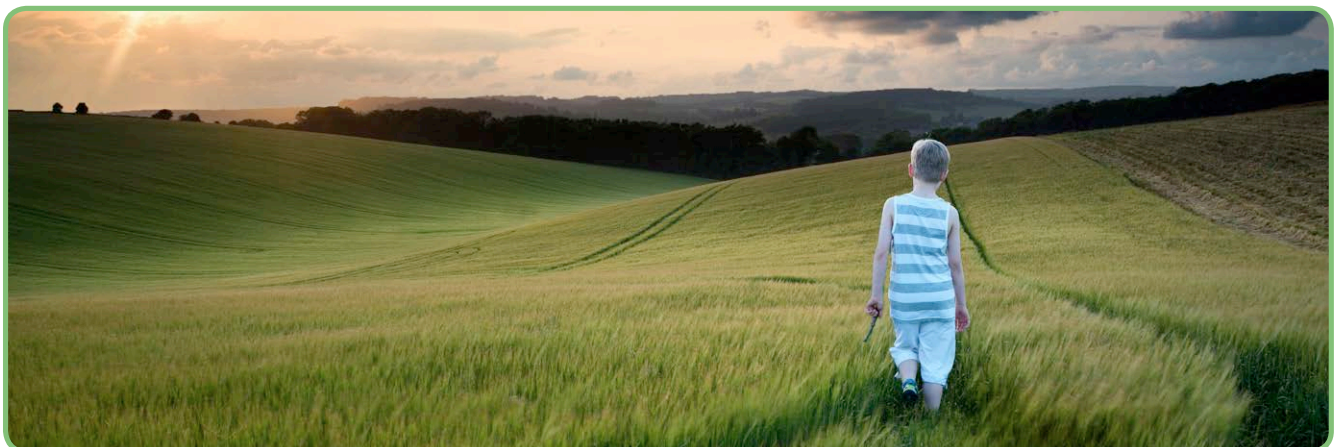
Datblygu perthnasoedd allweddol

Fe wnaeth y Cyfarwyddwr Gweithrediadau, Cadeirydd y Grŵp Ymgynghorol a Chadeirydd y Bwrdd Llywodraethu gwrdd â'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, Mark Drakeford AC, a swyddogion Llywodraeth Cymru. Roedd hwn yn gyfarfod positif a chadarnhaodd y blaenoriaethau ar gyfer y gwasanaeth.

Cynhaliwyd nifer o ddigwyddiadau i ddweud wrth bobl am y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol, a chymerwyd rhan mewn nifer o ddigwyddiadau a chynadleddau.

Rydyn ni wedi ymateb i ddau ymgynghoriad allweddol gan Lywodraeth Cymru:

- Cyfarwyddiadau Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002 (Trefniadau Mabwysiadu ar y Cyd) (Wales) 2015
- Rheoliadau sy'n dweud sut i roi ar waith y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Adroddiadau gan y rhanbarthau a mudiadau gwirfoddol

Gwasanaeth Mabwysiadu Gogledd Cymru

Wedi'i arwain gan: Wrecsam

Yn cynnwys: Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Wrecsam

Dechreuwyd: 2010

Mae ein gweithdrefnau gweithredol yn gweithio'n dda. Byddwn ni'n gallu gweithio'n dda fel rhan o'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Mae pob swydd wedi'i llenwi, ac rydym yn dda am gadw ein staff. Aeth y grŵp staff i Gynhadledd Staff y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ym mis

Mawrth. Gwnaeth hyn eu helpu i werthfawrogi'r gymuned fabwysiadu ehangach yng Nghymru.

Rydym ni wedi cyflwyno ein Hadroddiad Blynyddol ar gyfer 2014/15 i'n Bwrdd Partneriaeth, a'i rannu gyda mudiadau eraill yn cynnwys y llysoedd.

Rydym ni'n adolygu ein cytundeb partneriaeth, i adlewyrchu newidiadau diweddar mewn deddfwriaeth fabwysiadu yng Nghymru.

Mae tri phanel ar y cyd gyda ni. Maen nhw'n gweithio gyda'i gilydd yn fwy agos ac yn fwy deallus.

Gwasanaeth Mabwysiadu De Ddwyrain Cymru

Wedi'i arwain gan: Blaenau Gwent.

Yn cynnwys: Torfaen, Sir Fynwy, Blaenau Gwent, Caerffili a Chasnewydd

Dechreuwyd: Ebrill 1af 2014. Cyn hyn, roedd tri o'r pum awdurdod lleol eisoes wedi bod yn cyflwyno rhai gwasanaethu mabwysiadu gyda'i gilydd.

Mae timau arbenigol gyda ni ar gyfer:

- recriwtio ac asesu mabwysiadwyr
- dod o hyd i deuluoedd (h.y. rhoi mabwysiadwyr a phlant gyda'i gilydd)
- cefnogi mabwysiadu

Byddwn yn adolygu pa mor dda y mae'n gweithio ar ddiwedd 2015.

Mae ein pwyllgor rheoli yn cynnwys cynrychiolwyr o asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol, addysg ac iechyd. Mae'r pwyllgor yn edrych yn ofalus ar ein gwybodaeth perfformiad chwarterol.

Rydym ni wedi cytuno ar logo, slogan a datganiad o weledigaeth. Rydym ni'n gweithio i wneud yn siŵr bod yr holl hysbysebu a dogfennau yn defnyddio ein brandio ni a brandio'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Mae ein cynllun gwaith yn cynnwys:

- trefnu grwpiau gorchwyl a gorffen i edrych ar sut mae'r gwasanaeth yn gweithredu
- adolygu paneli cefnogi mabwysiadu a mabwysiadu
- cynhyrchu canllaw arfer, er enghraifft 'O Ymholi i Gymeradwyo'.

Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd

Wedi'i arwain gan: Cyngor Bro Morgannwg.

Yn cynnwys: Rhondda Cynon Taf, Merthyr Tudful, Caerdydd a Bro Morgannwg

Yn gwbl weithredol: 1af Mehefin 2015.

Rydyn ni eisoes wedi gwneud llawer o waith i ddatblygu trefniadau gweithio ar y cyd ar gyfer:

- hyfforddi darparu fabwysiadwyr
- panel mabwysiadu ar y cyd
- rhannu mabwysiadwyr cymeradwy
- dewis plant a mabwysiadwyr i'w rhoi gyda'i gilydd
- rhannu'r un polisiau a gweithdrefnau

Lansiwyd tudalen we ranbarthol ym mis Tachwedd 2014 ar gyfer ymholiadau am ddod yn fabwysiadwyr, a rhif 0800 ar gyfer ymholiadau ffôn.

Mae'r gwasanaeth wedi'i leoli ym Mhontypridd. Cafodd staff nad oedden nhw wedi'u cyflogi gan Fro Morgannwg yn barod eu trosglwyddo ar 1af Mehefin 2015. Mae'r rheolwr Mabwysiadu Rhanbarthol a'r Rheolwr Cefnogi Busnes wedi cael eu penodi. Mae trefniadau'n cael eu gwneud i lenwi swyddi gwag.

Rydyn ni'n cael ein llywodraethu gan Gyd Bwyllgor a Bwrdd Rheoli. Mae cynghorwyr o bob un o'r pedwar awdurdod ar y Cyd Bwyllgor, ac mae'r Bwrdd Rheoli yn cynnwys cynrychiolydd o Asiantaeth Fabwysiadu Gwirfoddol Dewi Sant. Mae cytundeb cyfreithiol gyda ni sy'n dweud beth fydd y Pwyllgor Gweithredol yn ei wneud a beth fydd pob awdurdod lleol yn ei wneud.

Mae cyllideb ar y cyd gyda ni. Am nawr, mae penderfyniadau cyllidebol am leoliadau y tu allan i'r awdurdod, cefnogi mabwysiadu a lwfansau mabwysiadu yn cael eu gwneud gan yr awdurdodau lleol unigol o hyd.

Bydd gan y gwasanaeth dri thîm arbenigol:

- recriwtio ac asesu
- dewis plant a mabwysiadwyr i'w rhoi gyda'i gilydd
- cefnogi mabwysiadu

Rydyn ni'n disgwyl bydd galw mawr am y gwasanaeth. Byddwn ni'n parhau i wirio bod y strwythur cywir gyda ni i gwrdd â'r galw yna.

Mae ein gwasanaeth Mabwysiadu a Maethu yng Nghymru wedi bodoli ers amser hir.

Mae swyddfeydd gyda ni yng Nghaerdydd a Bae Colwyn.

Yn ystod 2014/15, fe wnaethon ni barhau i recriwtio mabwysiadwyr a rhoi plant i fyw gyda mabwysiadwyr cymeradwy.

Mae ein gwasanaeth yn llai na'r gwasanaethau eraill, ond rydym wedi chwarae rhan lawn yn natblygiad y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a byddwn yn parhau i wneud hyn. Rydym ni wedi bod yn weithgar yn yr holl is-grwpiau, ac rydym ni'n cadeirio'r is-grŵp cyfryngau a marchnata. Rydym ni'n cynrychioli asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol ar bwyllgor rheoli Gwasanaeth Mabwysiadu De Ddwyrain Cymru.

Rhoddon ni 15 o blant i gael eu mabwysiadu yn y flwyddyn ddiwethaf, o awdurdodau lleol yng Nghymru a Lloegr.

**Credwch
mewn plant
Believe in
children**

**Barnardo's
Cymru**

Ein targed yn 2015/16 yw:

- recriwtio 17 yn fwy o deuluoedd mabwysiadol a rhoi 22 o blant i'w mabwysiadu.
- cynyddu nifer y plant yr ydyn ni'n eu rhoi i'w mabwysiadu o awdurdodau yng Nghymru.
- canolbwyntio ar blant fel y rheini ar y Gofrestr Fabwysiadu Genedlaethol sy'n fwy anodd eu rhoi i'w mabwysiadu, er enghraifft grwpiau o frodyr a chwiorydd, plant hŷn a phlant ag anableddau.

Gwasanaeth Mabwysiadu Canolbarth a Gorllewin Cymru

Mabwysiadu
Canolbarth a Gorllewin Cymru
Adoption
Mid & West Wales

Wedi'i arwain gan: Sir Gaerfyrddin

Yn cynnwys: Powys, Ceredigion, Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin

Dechreuwyd: Ebrill 2014. Fodd bynnag, roedd tri o'r pedwar awdurdod lleol eisoes yn gweithio gyda'i gilydd i ddarparu rhai gwasanaethau mabwysiadu.

Rydyn ni'n cael cyfarfodydd rheolaidd i ddatblygu gweithio ar draws y rhanbarth.

Rydyn ni wedi cynhyrchu taflenni gwybodaeth newydd. Mae hyn wedi helpu i roi hunaniaeth ranbarthol i ni.

Un flaenoriaeth yw symleiddio'r broses ymholi am fabwysiadu.

Mae'r rhaglen deledu O'r galon Teulu, sy'n dangos natur newidiol y teulu Cymreig, yn cynnwys mabwysiadwyr yng Ngorllewin Cymru, cyn ac ar ôl iddyn nhw gael eu cymeradwyo.

Rydyn ni'n canolbwyntio ar sut byddwn yn gweithio gyda rhieni biolegol, er enghraifft:

- sefydlu grŵp cefnogi
- cael rhiant biolegol i siarad mewn hyfforddiant paratoi ar gyfer darpar fabwysiadwyr
- annog mabwysiadwyr i gwrdd â'r rhiant biolegol cyn cael eu cyflwyno i'r plentyn (os yw hynny'n briodol)
- ffilmio darn o fideo o riant biolegol i'w ddefnyddio yn rhan o'r hyfforddiant

- gwneud y system cyswllt blwch llythrau yn fwy clir (mae hwn yn ffordd i lythrau gael eu pasio rhwng plant sydd wedi cael eu mabwysiadu a'u teulu biolegol)

Rydyn ni hefyd yn canolbwyntio ar wirio a gwella safon yr adroddiadau sy'n dweud a ddylai plentyn gael ei fabwysiadu a phwy ddylai ei fabwysiadu.

Rydyn ni wedi cynnal hyfforddiant a gweithdai ar gyfer gweithwyr cymdeithasol plant, rheolwyr a swyddogion adolygu annibynnol. Rydwn ni wedi cynnal diwrnodau gweithgareddau i deuluoedd mabwysiadol ar draws y rhanbarth.

Mae gweithiwr gyda ni y mae ei unig swydd yw datblygu cefnogaeth fabwysiadu. Mae hyn wedi amlygu'r heriau o safbwynt adnoddau a chwrdd â'r angen am gefnogaeth. Mae'r gweithiwr yn datblygu cysylltiadau â gwasanaethau eraill, fel y Gwasanaeth Seicoleg Addysg a CAMHS. Rydwn ni wedi cynnal arolwg o fabwysiadwyr a defnyddio'r hyn wnaethon nhw ei ddweud i ysgrifennu polisi cefnogi mabwysiadu newydd.

Mae rhai o'n staff ar is-grwpiau'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Rydyn ni eisio i fwy o deuluoedd a staff mabwysiadu dderbyn cyfleoedd dysgu. Mae ein swyddog hyfforddiant yn edrych ar ffyrdd eraill o ddarparu cyfleoedd dysgu.

BAAF Cymru

Mae ein Cyfarwyddwr ar Fwrdd a Grŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Rydyn ni'n edrych ymlaen at fod yn gynrychiolydd yr asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol ar Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru.

Rydyn ni wedi ein cynrychioli'n dda ar is-grwpiau'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Yn ystod 2014/15 cawson ni ddau gontract gan Lywodraeth Cymru:

- Cofrestr Fabwysiadu Cymru
- Mecanwaith Adolygu Annibynnol Cymru.

Mae'r ddau wasanaeth hyn yn ganolog i'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Cofrestr Fabwysiadu Cymru

Dechreuwyd: 4ydd Mehefin 2014

Mae gwybodaeth gan y gofrestr am blant a mabwysiadwyr o'r pum rhanbarth, Cymdeithas Plant Dewi Sant a Barnardo's, nad ydynt wedi cael hyd i deulu mabwysiadol o fewn 3 mis. Mae'r wybodaeth hon yn hanfodol er mwyn helpu pawb i ddeall gweithgarwch mabwysiadu yng Nghymru.

Yn ystod y naw mis diwethaf rydwn ni wedi:

- sefydlu systemau ar gyfer cyfeirio plant a mabwysiadwyr i'r gofrestr

- sefydlu Grŵp Llywio Cofrestr Fabwysiadu Cymru
- cynnal cyfarfodydd ymgynghori gyda chydweithwyr o'r sectorau gwirfoddol a chyhoeddus
- arwain diwrnod Cyfnewid Mabwysiadu ym mis Tachwedd 2014

Mae'r gofrestr wedi cynhyrchu 294 o gysylltiadau posibl.

Mae 41 o blant wedi dod o hyd i deuluoedd mabwysiadol o ganlyniad uniongyrchol i'r gofrestr, yn cynnwys 8 o ganlyniad i'r Diwrnod Cyfnewid.

Rydyn ni'n edrych ar y data yr ydym wedi'i gasglu, a bydd hyn yn cael ei gynnwys yn adroddiad blynyddol Cofrestr Fabwysiadu Cymru.

Rydyn ni'n edrych am ffyrdd i wneud y Gofrestr yn fwy effeithiol o hyd. Rydyn ni'n gwerthfawrogi adborth gan gydweithwyr ar hyn.

Blaenoriaethau'r Gofrestr yw:

- lansio'r wefan
- cynhyrchu taflenni hawdd eu defnyddio i ddarparu rieni maeth, plant a rhieni biolegol

Mecanwaith Adolygu Annibynnol (IRM)

Dechreuwyd: Ebrill 2010

Gall y gwasanaeth hwn adolygu penderfyniadau cymeradwyo yn annibynnol pan nad yw gofalwr maeth, mabwysiadwr neu ymgeisydd maethu/mabwysiadu yn hapus â phenderfyniad yr asiantaeth leol.

Mae ein contract presennol tan 31ain Mawrth 2016.

Yn 2014/15, cawson ni 13 o geisiadau i'r IRM, yn bennaf ar gyfer penderfyniadau mabwysiadu. Dyma'r nifer uchaf i ni eu cael. Cawson ni hefyd y cais cyntaf gan ddarpar deulu mabwysiadol.

Rydyn ni nawr wedi penodi 7 aelod arall o'r Panel i gynyddu amrywiaeth y Panel.

Rydyn ni wedi cynnig gweithdai i asiantaethau ledled Cymru i egluro gwaith yr IRM.

Rydyn ni'n bwriadu adolygu'r wybodaeth i ddarpar ymgeiswyr am yr IRM.

Rydyn ni'n cael adborth gan ymgeiswyr ac asiantaethau ar ôl i bob achos gael ei gau. Yn gyffredinol mae'r adborth yn bositif iawn. Rydyn ni'n defnyddio adborth llai positif i wella ein gwasanaeth.

Rydyn ni hefyd yn rhoi adborth i asiantaethau ar arfer da i'w cefnogi i wella eu gwasanaethau.

Gwasanaeth Mabwysiadu Bae'r Gorllewin

Wedi'i arwain gan Abertawe.

Yn cynnwys: Pen-y-bont ar Ogwr, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe

Cynlluniau wedi'u cymeradwyo: Rhagfyr 2014

Adleoli'r timau mabwysiadu i Ganolfan Ddinesig Port Talbot: Chwefror 2015

Mae ein model yn seiliedig ar:

- recriwtio ac asesu
- tracio maethu/mabwysiadu a dod o hyd i deuluoedd (mae tracio maethu/mabwysiadu yn golygu bod plentyn yn cael gofal maeth gan rywun a all ei fabwysiadu os bydd penderfyniad yn cael ei wneud i'r plentyn gael ei fabwysiadu; mae dod o hyd i deuluoedd yn golygu dewis mabwysiadwr a phlant i'w rhoi gyda'i gilydd)
- cefnogi mabwysiadu

Mae staff yn gweithio ar draws y gwasanaeth yn ôl yr angen. O ganlyniad, mae rhannau o'r gwasanaeth yn gweithio gyda'i gilydd yn fwy agos.

Rydyn ni wedi cytuno sut y byddwn yn prynu gwasanaethau a byddwn yn prynu gwasanaethau cefnogi mabwysiadu.

Mae ein gwefan nawr yn fyw. Mae'n cysylltu â gwefan y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol a gwefannau'r tri awdurdod lleol. Hyd yn hyn, mae'r adborth ar ein gwefan yn bositif. Mae ein logo yn defnyddio lliwiau'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Mae cynghorydd yn cynrychioli ein gwasanaeth ar Fwrdd Llywodraethu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol ac mae'n mynd i'r cyfarfodydd.

Rydyn ni'n ffurfio bwrdd rheoli. Rydyn ni wedi cytuno ar gynrychiolwyr o'r asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol, ac aethon nhw i'r cyfarfod cyntaf ym mis Mai. Mae angen cytuno nawr ar gynrychiolwyr ieuchyd ac addysg.

Rydyn ni'n datblygu polisïau a gweithdrefnau gweithredol ar gyfer y rhanbarth. Bydd y rhain yn gweddu i bolisïau a gweithdrefnau gweddill Cymru. Rydyn ni'n gweithio ar sut i wrando ar a chynnwys pobl sy'n defnyddio ein gwasanaeth.

Mae staff yn dechrau setlo yn y ffordd newydd hon o weithio. Gobeithio mai dechrau'r daith yn unig yw hwn i roi gwell canlyniadau i blant, mabwysiadwyr a phawb sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu.

Adoption UK

Ein rôl yw cefnogi a rhoi llais i deuluoedd mabwysiadol a phobl sydd eisiau mabwysiadu.

Ar hyn o bryd mae gyda ni 350 o aelodau o deuluoedd mabwysiadol yng Nghymru sy'n cael:

- cylchlythyrau a chylchgronau rheolaidd
- mynediad i linell gymorth yng Nghymru
- gwahoddiadau i rwydwaith o 11 o grwpiau cymorth, sy'n cynnwys grwpiau arbenigol i dadau mabwysiadol, mabwysiadwyr sengl a mabwysiadwyr Lesbïaidd a Hoyw

Mae ein Rheolwr Datblygu yng Nghymru yn gynrychiolydd y sector gwirfoddol ar Grwp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

After Adoption

Rydyn ni'n parhau i weithio'n ddiflino i hyrwyddo ein safbwynt bod mabwysiadu yn rhywbeth am oes, a gwneud yn siwr bod unrhyw un sy'n rhan o fabwysiadu yn gallu cael mynediad i'n gwasanaethau.

Roedden ni wrth ein bodd i weithio gydag eraill i helpu sefydlu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol. Fodd bynnag, mae sefydlu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi arwain at gydweithwyr mewn awdurdodau lleol yn canolbwyntio ar ailstrwythuro yn bwyllgorau gweithredol rhanbarthol. Mae hyn, a'r amgylchedd economaidd, wedi gwneud bywyd yn ansicr i gydweithwyr yn y sector gwirfoddol.

Rydyn ni'n gweld rôl bendant i'r sector gwirfoddol ac After Adoption Cymru yn y dyfodol. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn rhoi'r cyfle:

adoptionuk

ar gyfer pob teulu sy'n mabwysiadu
for every adoptive family

Roedd blwyddyn gyntaf y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn ymwneud â rhoi'r strwythurau newydd yn eu lle. Yr her nawr i bob un ohonom yw cyd-gynhyrchu gwasanaeth sy'n rhoi'r gefnogaeth y mae ei hangen i deuluoedd mabwysiadol er mwyn i'w plant wella a symud ymlaen o esgeulustod a chamdriniaeth gynharach.

Bydd llwyddiant tymor hir y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn dibynnu ar a all pob un ohonon ni weithio gyda'n gilydd i gael y system cefnogi mabwysiadu i weithio ledled Cymru.

- i ni gyflwyno ar gefnogaeth fabwysiadu dydd i ddydd
- i ni a'r bobl sy'n defnyddio'n gwasanaethau gael llais wrth lunio dyfodol arfer mabwysiadu yng Nghymru

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn creu cysylltiadau da gyda'r grwp Talk Adoption o bobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu.

Rydyn ni'n parhau i weithio ar y cyd. Mae rôl barhaus gyda ni yn is-grŵp cefnogi'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol. Rydyn ni mewn cyswllt rheolaidd â thîm canolog y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Cymdeithas Plant Dewi Sant

Cymdeithas Plant Dewi Sant

St David's Children Society

Rydyn ni'n chwarae rôl weithgar yn y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol.

Yn 2014/15:

- cafodd 41 o blant Cymreig eu rhoi gyda mabwysiadwyr yr oedden ni wedi eu cymeradwyo
- daeth 54 o gyplau neu ymgeiswyr sengl i hyfforddiant cyn mabwysiadu

- fe wnaethon ni gymeradwyo 36 cais i fabwysiadu

Mae ein Prif Weithredwr ar Grŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol. Rydyn ni'n cyfrannu at is-grwpiau a'r pwyllgorau gweithredol rhanbarthol.

Gwranddo ar bobl a gweithio gyda hwy

Gwranddo ar bobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu a mabwysiadwyr

Gofynnwn ni i Adoption UK ymgynghori â mabwysiadwyr. Gofynnwn ni i After Adoption ymgynghori â phobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu.

Roedden ni eisiau gwybod:

- Pa faterion sy'n poeni pobl nawr?
- Sut fyddai pobl yn hoffi cysylltu gyda'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn y dyfodol?

Mae Adoption UK ac After Adoption wedi gwneud adroddiadau. Mae'r plant a'r bobl ifanc hefyd wedi gwneud fideo byr. Mae'r negeseuon allweddol yn yr adran hon. Gallwch gael yr adroddiadau llawn oddi wrth y mudiadau ar ein gwefan.

Gwranddo ar weithwyr proffesiynol

Defnyddion ni drafodaethau mewn cynadleddau a digwyddiadau i ymgynghori â:

- Rhwydwaith Cyfiawnder Teuluoedd Cymru
- Rheolwyr CAF/CASS
- Rhai staff yn gweithio yn y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol neu'n gysylltiedig â'r gwasanaeth

Rydyn ni'n gwybod bod angen i ni wrando ar bobl eraill, yn enwedig rhieni biolegol.

Rydyn ni wedi dechrau edrych ar sut mae gwahanol rannau o'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn gwranddo ar bobl ac yn gweithio gyda nhw.

Negeseuon allweddol gan bobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu a mabwysiadwyr

Dywedodd pobl ifanc:

- Rydw i eisiau cefnogaeth i ddeall fy emosiynau
- Dydy'r ysgol ddim yn deall mabwysiadu
- Rydw i eisiau gwybod am fy ngorffennol a fy mabwysiadu
- Dylai fod mwy o gefnogaeth ar gyfer Cyswllt gyda Theuluoedd Biolegol

Dywedodd mabwysiadwyr eu bod yn cael y problemau mwyaf gyda:

- Therapi i'r plentyn / mynediad i CAMHS
- Cael cefnogaeth yn yr ysgol (cynradd ac uwchradd)
- Gwaith Taith Bywyd
- Cyswllt gyda rhieni biolegol

Dywedodd pobl ifanc hefyd:

- Dydy pobl ddim yn deall mabwysiadu
- Rydw i wedi cael fy mwlio oherwydd fy mod wedi cael fy mabwysiadu
- Rwy'n teimlo'n wahanol a dydw i ddim eisiau hynny
- Rydw i'n teimlo bod diffyg cefnogaeth

Roedd mabwysiadwyr hefyd yn poeni am:

- Rhianta therapiwtig
- Lwfansau mabwysiadu
- Datganiadau pan fydd gan blentyn anghenion dysgu ychwanegol
- Cyfryngau cymdeithasol
- Trais gan blentyn yn erbyn rhiant
- Cyswllt gyda brodyr a chwiorydd

Roedd mabwysiadwyr yn fwy hapus am y gefnogaeth cyn y gorchymyn mabwysiadu nac ar ôl i'r gorchymyn gael ei wneud.

Negeseuon allweddol gan weithwyr proffesiynol

Roedd eu negeseuon allweddol am yr angen am:

- gwell cefnogaeth mabwysiadu
- mwy o ddewis o leoliadau
- mwy o gefnogaeth i rieni biolegol
- gwell arfer (ee gwell arfer gyda gwaith Taith Bywyd)

Cymryd rhan yn y dyfodol

Byddai pobl ifanc a mabwysiadwyr yn fodlon eistedd ar y Grŵp Ymgynghorol.

Roedd mabwysiadwyr eisiau cymryd rhan drwy:

- ateb holiaduron – byddai'n well ganddyn nhw holiaduron ar-lein
- pobl yn ymgynghori â nhw yn ystod cyfarfodydd grwpiau cefnogaeth
- cymryd rhan mewn grwpiau ffocws

Roedd pobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu eisiau cymryd rhan drwy:

- cwrdd â staff y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
- gwneud blogiau fideo

Yr hyn rydym yn ei wybod am weithgareddau mabwysiadu yng Nghymru

Cyflwyniad

Dyma'r flwyddyn gyntaf y mae'n bosib adrodd ar ddata am weithgareddau mabwysiadu ar draws Cymru.

Mae cael data dibynadwy yn helpu gwella gwasanaethau ar draws Cymru wrth i ni:

- gymharu gweithgareddau'r pum pwyllgor cydweithredol rhanbarthol a (lle bo'n berthnasol) y ddwy asiantaeth fabwysiadu wirfoddol sy'n cymeradwyo mabwysiadwyr
- deall beth mae'r data'n ei olygu
- dod i wybod y storïau y tu ôl i'r data
- cymharu data o Gymru gyda data o rannau eraill o'r Deyrnas Unedig

Daw'r data o'r ffynonellau canlynol:

- y System Mesur Perfformiad Mabwysiadu newydd (dechreuwyd casglu data ym mis Ebrill 2014)
- Cofrestr Fabwysiadu Cymru
- awdurdodau lleol ac asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol (a ddarparodd ddata o flynyddoedd blaenorol)

Mae ein hadroddiad blynyddol yn darparu darlun cyffredinol o weithgareddau mabwysiadu yng Nghymru.

Dyma'r tro cyntaf i'r pum pwyllgor cydweithredol rhanbarthol a'r asiantaethau mabwysiadu gwirfoddol gael cyfle i gymharu eu gweithgareddau gydag asiantaethau eraill. Bydd yn cymryd amser i bawb fyfyrto ar y data yn yr adran hon, ac ystyried beth mae'n ei olygu ar gyfer y dyfodol.

Nodyn o rybudd: dyma'r flwyddyn gyntaf o gasglu llawer o'r data hwn, ac rydym wedi adnabod rhai meysydd lle gellir gwella trefniadau casglu data. Er hynny,

mae'r data a gyflwynir yma'n ddibynadwy ac yn rhoi darlun o hanesion plant y mae angen eu mabwysiadu ac oedolion sydd am fabwysiadu.

Mae'r holl ddata ar gyfer y flwyddyn 2014-2015 oni nodir yn wahanol.

Plant sy'n derbyn gofal

Gall plant sy'n derbyn gofal fyw gyda gofalwyr maeth, mewn gofal preswyl, gydag aelod o'r teulu neu gyda'u rhieni eu hunain. Mae'n bosib bod angen iddynt dderbyn gofal gan eu hawdurdod lleol am gyfnod byr, neu efallai na fydd modd iddynt ddychwelyd i fyw gyda'u rhieni biolegol byth eto. Bydd angen cynllun ar gyfer cartref parhaol ar rai o'r plant hyn. I lawer, bydd hyn yn golygu teulu sy'n mabwysiadu.

Daw'r data diweddaraf am blant sy'n derbyn gofal o 2013-2014. Bydd Llywodraeth Cymru'n cyhoeddi data ar gyfer 2014-2015 yn ddiweddarach eleni.

Beth yw'r stori yng Nghymru?

Mae nifer y plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru wedi bod yn cynyddu o flwyddyn i flwyddyn (gweler Ffigur 1). Bu'r cynnydd yn llai yn 2012-13, a 2013-2014 oedd y flwyddyn gyntaf i'r niferoedd ostwng ychydig. Pan welwn y niferoedd ar gyfer 2014-2015, byddwn yn gwybod p'un a yw'r duedd i fyny wedi newid i duedd i lawr neu beidio. Ni allwn ddarogan sut y dylai'r duedd hon effeithio ar y nifer

Ffigur 1 Nifer y plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru

Blwyddyn	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
Nifer y plant sy'n derbyn gofal	5,160	5,410	5,720	5,765	5,755

Sut mae Cymru'n cymharu â Lloegr?

Mae cyfradd y plant sy'n derbyn gofal (nifer y plant sy'n derbyn gofal fesul 10,000 o'r boblogaeth) yn uwch yng Nghymru nag yn Lloegr (gweler Ffigur 2).

Ffigur 2 Cyfradd y plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru a Lloegr

	Cymru	Lloegr
2011	85	58
2012	90	59
2013	91	60
2014	91	60

Nid oes neb yn sicr pam mae'r gyfradd yn uwch yng Nghymru nag yn Lloegr Heb wybod hyn, mae'n anodd dehongli unrhyw wahaniaethau mewn cyfraddau mabwysiadu rhwng Cymru a Lloegr.

O blentyn sy'n derbyn gofal i blentyn wedi'i fabwysiadu

Mae angen cynllun ar blant sy'n derbyn gofal ar gyfer eu dyfodol tymor hir.

Os na allant fyw gyda'u rhieni biolegol, gall yr awdurdod lleol wneud penderfyniad **"rhoi i'w mabwysiadu"** sy'n nodi mai mabwysiadu yw'r cynllun gorau ar eu cyfer.

Yna mae'r awdurdod lleol yn gwneud cais i'r llys i gael **gorchymyn gosod**, sy'n caniatáu iddynt roi'r plentyn gyda mabwysiadwyr cymeradwy pan ddeuir o hyd i rai priodol.

Ar ôl i'r plentyn symud i mewn gyda'r teulu, bydd cyfnod o ddod ynghyd fel teulu cyn dychwelyd i'r llys i gael **gorchymyn mabwysiadu**.

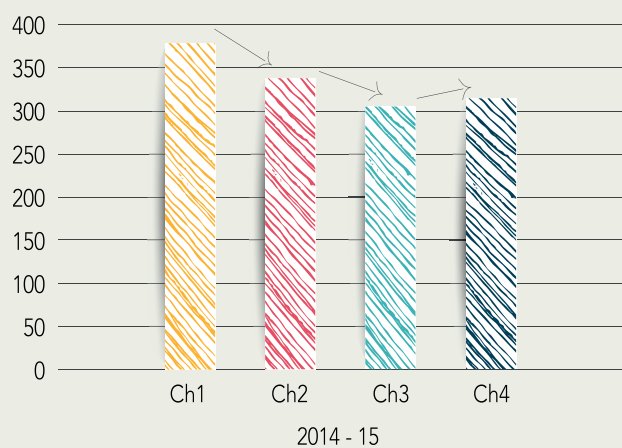
Weithiau mae cynlluniau'n newid, er gwaethaf penderfyniad "rhoi i'w mabwysiadu" neu orchymyn gosod. Gallai hyn olygu:

- nad yr opsiwn gorau yw mabwysiadu mwyach
- nad oes cyfle realistig y caiff y plentyn ei baru am fabwysiadu gan nad oes unrhyw fabwysiadwyr cymeradwy addas

Yr hyn rydym yn ei wybod am benderfyniadau "rhoi i'w mabwysiadu"

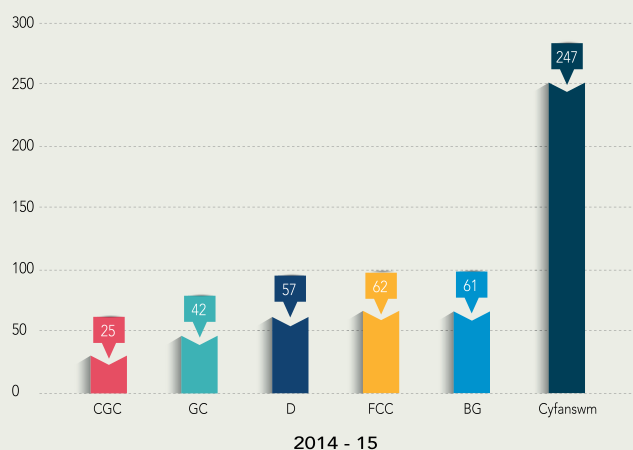
Yn ystod y flwyddyn cafwyd gostyngiad yn nifer y plant gyda phenderfyniadau "rhoi i'w mabwysiadu" nad oeddent wedi'u rhoi i gael eu mabwysiadu (gweler Ffigur 3). Ar 31 Mawrth 2015, roedd 316 o blant gyda phenderfyniad "rhoi i'w mabwysiadu" yn aros i gael eu paru.

Ffigur 3 Nifer y plant gyda phenderfyniad "rhoi i'w mabwysiadu" nad ydynt eto wedi'u rhoi i gael eu mabwysiadu

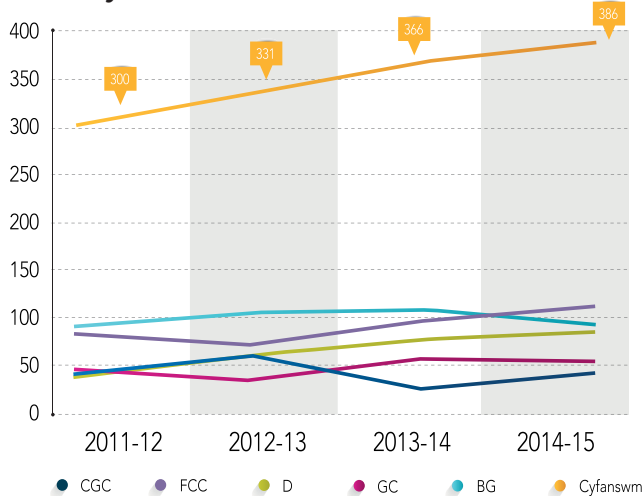
Ni pharwyd 67% o'r plant a barwyd yn 2014-2015 tan dros chwe mis ar ôl i'r penderfyniad "rhoi i'w mabwysiadu" gael ei wneud. Amrywiodd y ganran hon ar draws Cymru (gweler Ffigur 4).

Ffigur 4 Nifer y plant a barwyd sydd wedi aros dros 6 mis rhwng penderfyniad "rhoi i'w mabwysiadu" a chael eu paru i gael eu mabwysiadu

Yr hyn rydym yn ei wybod am roi plant i gael eu mabwysiadu

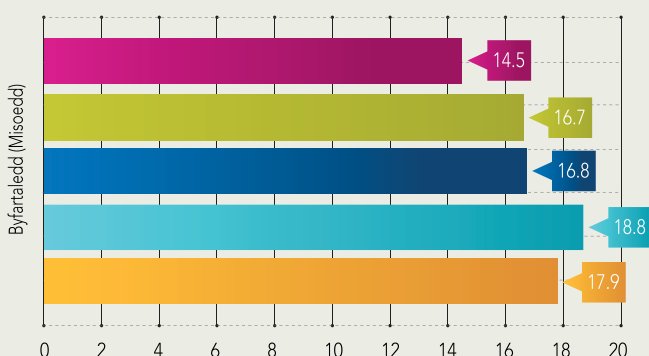
Ffigur 5 Nifer y plant a roddwyd i gael eu mabwysiadu

Rhoddwyd 386 o blant i gael eu mabwysiadu yng Nghymru (gweler Ffigur 5). Mae hyn yn cynnwys 38 o blant a roddwyd i gael eu mabwysiadu trwy Gymdeithas Plant Dewi Sant ac 11 trwy Barnardos.

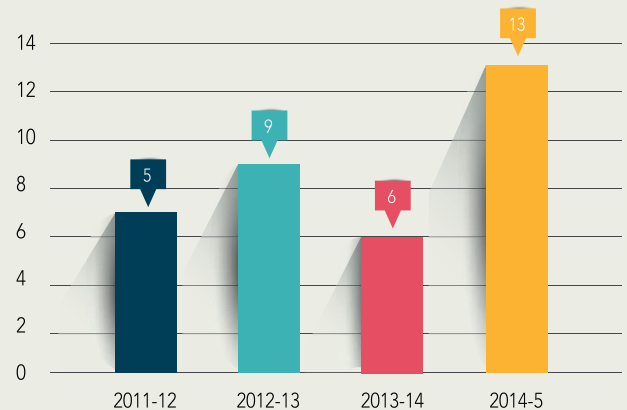
Ar gyfartaledd, cymerodd 16.5 mis o ddechrau derbyn gofal i gael eu rhoi i gael eu mabwysiadu. 26 mis oedd amser aros cyfartalog y flwyddyn flaenorol. Amrywiodd yr amser aros yn sylweddol ar draws Cymru (gweler Ffigur 6).

Ffigur 6 Amser aros cyfartalog rhwng dechrau derbyn gofal a rhoi i gael eu mabwysiadu

Mae bron pob cyfnod gosod yn arwain at fabwysiadu. Fodd bynnag, ar gyfer nifer bach o blant a mabwysiadwy, mae'r cyfnod gosod yn chwalu cyn y gorchymyn mabwysiadu (gweler Ffigur 7).

Ffigur 7 Nifer y plant y mae eu cyfnod gosod yn chwalu cyn y gorchymyn mabwysiadu

Mae nifer bach o achosion o fabwysiadu'n chwalu ar ôl y gorchymyn mabwysiadu hefyd. Ar 31 Mawrth 2015, rydym yn gwybod am 34 o blant sy'n derbyn gofal a fabwysiadwyd yn flaenorol.

Yr hyn rydym yn ei wybod am blant sy'n dal i aros

Dylid cyfeirio plant at Gofrestr Fabwysiadu Cymru os nad ydynt wedi cael eu paru o fewn 3 mis ar ôl gorchymyn gosod. Mae hyn yn cynyddu nifer y mabwysiadwyr posib.

Ar 31 Mawrth 2015, roedd 201 o blant ar y gofrestr. Roedd y rhan fwyaf o'r plant hyn yn y broses o gael eu paru.

Dim ond 62 o blant oedd yn aros am gael eu paru o hyd. Roedd y plant hyn yn debygol o fod dros bum mlwydd oed, ac am gael eu paru ynghyd ag o leiaf un brawd neu chwaer.

Yr hyn rydym yn ei wybod am blant y mae eu cynllun yn cael ei newid o "rhoi i'w mabwysiadu"

Dyma faes rydym eisiau ei ddeall yn well yn y dyfodol. Dyma'r hyn rydym yn ei wybod:

- Newidiwyd cynlluniau llai o blant yn 2014-15
- Y rheswm mwyaf cyffredin dros newid y cynllun yw nad oes unrhyw leoliadau mabwysiadu addas. Ar gyfer y plant hyn, newidir y cynllun yn aml i ofal maeth tymor hir. I rai, mae'r newid yn digwydd oherwydd bod y plentyn yn mynd i fyw gyda rhywun yn barhaol o dan Orchymyn Gwarchodaeth Arbennig neu Orchymyn Preswyllo

Beth rydym ni'n ei wybod am orchmyrnion mabwysiadu?

Yn 2013-2014, mabwysiadwyd 345 o blant. Dyma 6% o'r plant sy'n derbyn gofal yng Nghymru. Mae nifer y plant sydd wedi'u mabwysiadu a chanran y plant sy'n derbyn gofal wedi cynyddu dros y blynyddoedd diwethaf (gweler Ffigur 8).

Ffigur 8 Plant a fabwysiadwyd yng Nghymru a Lloegr

Plant a Fabwysiadwyd	2010	2011	2012	2013	2014
Cymru	229	254	246	329	345
Fel % o blant sy'n derbyn gofal	4.4%	4.7%	4.3%	5.7%	6.0%
Lloegr	3,200	3,100	3,470	4,010	5,050
Fel % o blant sy'n derbyn gofal	5.0%	4.7%	5.2%	5.9%	7.3%

Rydym yn gwybod bod canran uwch o blant sy'n derbyn gofal yn cael eu mabwysiadu yn Lloegr (7.3%) nag yng Nghymru (6%). Nid ydych yn sicr beth yw'r rheswm dros hyn. Gallai fod o ganlyniad i newidiadau mewn gweithgareddau mabwysiadu, neu oherwydd gwahaniaethau mewn anghenion plant sy'n derbyn gofal.

O'r ymholiad cyntaf i fod yn rhiant sy'n mabwysiadu

Beth rydym yn ei wybod am ymholiadau?

Derbyniodd asiantaethau 1,161 o ymholiadau am fod yn fabwysiadwyr yn 2014-2015. Dyma gynnydd o 27% er 2011-2012 (gweler Ffigur 9). Rydym yn gwybod bod rhai pobl wedi gwneud ymholiadau gyda mwy nag un asiantaeth, felly ni allwn roi nifer pendant o bobl sydd wedi gwneud ymholiadau.

Ffigur 9 Nifer yr ymholiadau am fod yn fabwysiadwyr

2011-12	913
2012-13	950
2013-14	1166
2014-15	1161

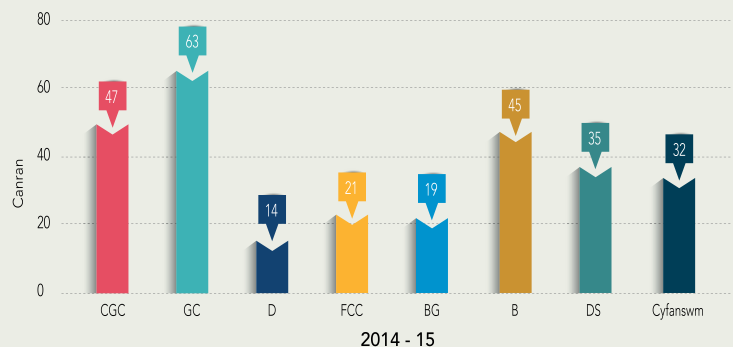
Y targed yw ateb 100% o ymholiadau cychwynnol o fewn pum niwrnod gwaith. Cyflawnodd Dewi Sant, Bae'r Gorllewin a Barnardos i gyd 100% ac roedd Gogledd Cymru'n agos iawn ati (gweler Ffigur 10).

Ffigur 10 Canran yr ymholiadau a dderbyniodd ymateb o fewn pum niwrnod gwaith

Canolbarth a Gorllewin Cymru	94%
Gogledd Cymru	99%
De-ddwyrain	90%
Y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd	90%
Bae'r Gorllewin	100%
Barnardos	100%
Cymdeithas Plant Dewi Sant	100%

Beth rydym yn ei wybod am ymholwyr nad ydynt wedyn yn ymgeisio i fabwysiadu?

Ffigur 11 Canran yr ymholwyr nad ydynt yn ymgeisio i fabwysiadu gyda'r asiantaeth honno

Ar ôl ymholi gydag asiantaeth, bydd rhywun yn:

- cael ymweliad cychwynnol gan yr asiantaeth i dderbyn mwy o wybodaeth
- penderfynu p'un a fydd yn ymgeisio i fabwysiadu neu beidio

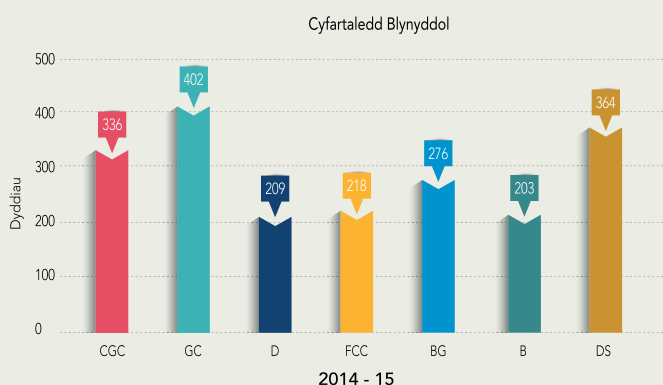
Ni ymgeisiodd 32% o bobl a gafodd ymweliad cychwynnol yn 2014-2015 i fabwysiadu gyda'r asiantaeth honno y flwyddyn honno. Amrywiodd hyn yn sylweddol gan ddibynnu ar ba asiantaeth a wnaeth yr ymweliad cychwynnol (gweler Ffigur 11).

Mae angen i ni ddeall y storïau a'r rhesymau y tu ôl i'r niferoedd hyn. Dyma'r hyn rydym yn ei wybod:

- mae rhai pobl yn gwneud ymholiadau gyda mwy nag un asiantaeth, ac mae'n bosib eu bod wedi ymgeisio i asiantaeth arall
- efallai bod rhai'n ystyried o hyd, ac fe allent ymgeisio yn 2015-2016

Yr hyn rydym yn ei wybod am faint o amser y mae'n ei gymryd i dderbyn cymeradwyaeth

Ffigur 12 Amser aros cyfartalog o'r ymholiad cychwynnol i dderbyn cymeradwyaeth fel mabwysiadwyr

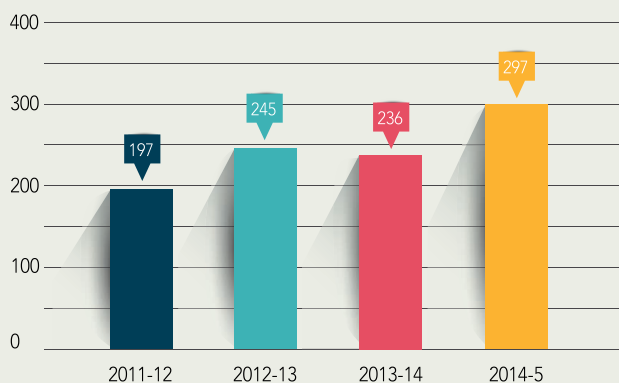

Yn ôl arweiniad Llywodraeth Cymru, dylai gymryd 8 mis o'r ymholiad cyntaf i gymeradwyo rhywun fel mabwysiadwr.

Yr amser aros cyfartalog yng Nghymru'n gyffredinol oedd 9.4 mis. Fodd bynnag, fel y mae Ffigur 12 yn ei ddangos, mae'r amser aros cyfartalog yn amrywio rhwng llai na 7 mis a mwy na 13 mis.

Yr hyn rydym yn ei wybod am y rhai sy'n cael eu cymeradwyo

Ffigur 13 Nifer y mabwysiadwyr sy'n cael eu cymeradwyo

Ar draws Cymru, cymeradwywyd 297 o bobl fel mabwysiadwyr. Mae'r nifer hwn wedi codi o flwyddyn i flwyddyn (gweler Ffigur 13) ac rydym am sicrhau bod hyn yn parhau.

Cyfeirir unrhyw fabwysiadwyr nad ydynt yn cael eu paru o fewn tri mis ar ôl cael eu cymeradwyo i Gofrestr Fabwysiadu Cymru i geisio cael eu paru gyda phlentyn sy'n derbyn gofal rhywle arall.

O'r 153 o fabwysiadwyr a gyfeiriwyd at Gofrestr Fabwysiadu Cymru yn ystod y flwyddyn:

- roedd 75% eisiau mabwysiadu un plentyn yn unig o dan bum mlwydd oed
- roedd 89% yn gwpl (naill ai'n heterorywiol neu o'r un rhyw)
- roedd 86% yn wyn

O'r 56 o fabwysiadwyr ar Gofrestr Fabwysiadu Cymru ar 31 Mawrth 2015:

- roedd 87.5% eisiau mabwysiadu un plentyn yn unig
- roedd y rhan fwyaf o'r rhain eisiau mabwysiadu plentyn o dan bum mlwydd oed.

Yr hyn y mae'r data yn ei ddweud wrthym am bwy y mae angen i ni ganolbwyntio ar recriwtio fel mabwysiadwyr

Mae mwy o bobl yn cael eu cymeradwyo fel mabwysiadwyr ac mae mwy o blant y mae angen eu mabwysiadu.

Ar hyn o bryd, mae'r rhan fwyaf o fabwysiadwyr cymeradwyo eisiau mabwysiadu un plentyn yn unig, ac mae bron pob un eisiau mabwysiadu plentyn o dan wyth mlwydd oed.

Gellir gweld y diffyg cyfatebiaeth yn fwyaf clir os edrychwn ar oedolion a phlant ar Gofrestr Fabwysiadu Cymru ar 31 Mawrth 2015.

- Mae'r rhan fwyaf o fabwysiadwyr eisiau mabwysiadu plant ifanc, ond mae llai o blant ifanc y mae angen iddynt gael eu mabwysiadu.
- Nid oes digon o fabwysiadwyr ar gael i fabwysiadu plant hŷn, yn enwedig plant pedair blwydd oed ac yn hŷn.
- Nid oes digon o fabwysiadwyr ar gael i fabwysiadu grwpiau brodyr a chwiorydd.

Yn seiliedig ar hyn, mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn anelu at gynyddu nifer y mabwysiadwyr sy'n barod i ystyried plant hŷn a grwpiau brodyr a chwiorydd.

Swyddogaethau eraill gwasanaethau mabwysiadu

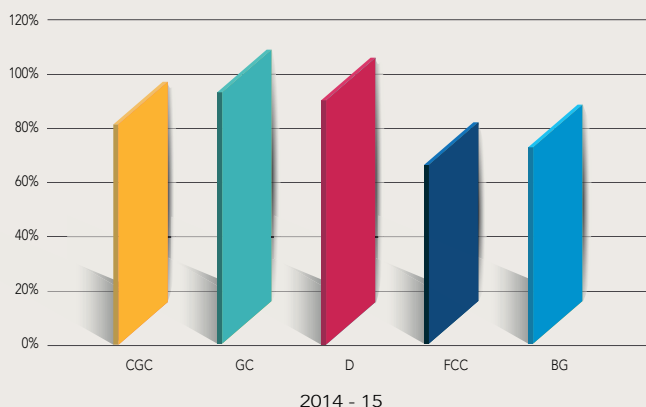
Yr hyn rydym yn ei wybod am ddeunyddiau taith bywyd

Mae angen gwybodaeth ar blant sydd i'w mabwysiadu am eu bywydau cyn cael eu mabwysiadu.

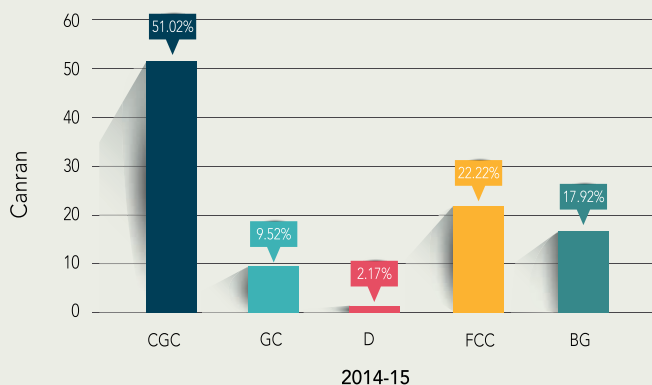
Roedd llai na 25% o blant wedi cael deunyddiau taith bywyd cyn eu hail adolygiad mabwysiadu. Dyma bryder mawr, gan fod deunyddiau taith bywyd mor bwysig ar gyfer lles tymor hir plant.

Yr hyn rydym yn ei wybod am waith gyda rhieni biolegol

Ffigur 14 Canran y rhieni biolegol y cynigiwyd cwnsela iddynt

Ffigur 15 Canran y rhieni biolegol sy'n derbyn cynnig o gwnsela

Mae gan rieni biolegol y mae eu plant yn cael eu rhoi i'w mabwysiadu hawl i dderbyn cwnsela i:

- esbonio'r weithdrefn fabwysiadu
- esbonio goblygiadau cyfreithiol y broses fabwysiadu
- gael gwybod am eu dymuniadau a'u teimladau am faterion penodol megis magwraeth grefyddol a diwylliannol eu plentyn a chyswllt yn y dyfodol

Dyma oedd y flwyddyn gyntaf o gasglu data ar gynnig cwnsela i rieni a pha un a oeddent wedi'i dderbyn neu beidio (gweler Ffigur 14 a Ffigur 15). Rydym wedi adnabod problem gyda'r dull casglu data sy'n golygu ein bod, o bosib, wedi tangofnodi nifer y rhieni a dderbyniodd gynnig o gwnsela. Rydym yn newid ein dull casglu data y flwyddyn nesaf.

Yr hyn rydym yn ei wybod am gefnogi mabwysiadu

Rydym wrthi'n penderfynu sut i fesur gweithgareddau cefnogi mabwysiadu ac yn pennu targedau ar gyfer hyn yn 2015-2016.

Yr hyn rydym yn ei wybod am wrando ar a gweithio gyda phlant ac oedolion sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu

Rydym wrthi'n penderfynu sut i fesur y gweithgareddau hyn ac yn pennu targedau ar eu cyfer yn 2015-2016.

Beth sydd angen ei wella?

Mae llawer wedi cael ei wneud yn barod i wella gwasanaethau mabwysiadu. Mae angen gwneud llawer o hyd.

Dyma ein prif flaenoriaethau.

1. Mae angen mwy o fabwysiadwyr arnon ni sy'n gallu bodloni anghenion plant sy'n aros i gael eu mabwysiadu, yn enwedig i blant dros 4 oed a grwpiau o frodyr a chwiorydd.
2. Mae mwy o waith i'w wneud i wella sut mae plant a theuluoedd yn cael eu rhoi gyda'i gilydd. Rydyn ni wedi cyflymu hyn, ond mae gormod o blant y dal i aros mwy na 6 mis am deulu. Mae gormod o blant yn cael eu cynllun gofal wedi'i newid o fabwysiadu oherwydd dydyn ni ddim yn gallu dod o hyd i deulu mabwysiadol iddyn nhw. Nid oes system sydd wedi'i chytuno gyda ni sy'n gweithio'n dda i roi plant gyda theuluoedd. Rydyn ni eisiau datblygu system, a hefyd edrych ar rai materion ymarferol fel gwneud y gwaith taith bywyd.
3. Mae angen gwneud llawer o waith i wella gwasanaethau cefnogi mabwysiadu. Bydd hyn yn heriol oherwydd y toriadau i wasanaethau cyhoeddus. Mae angen o leiaf ffordd i fabwysiadwyr gadw mewn cysylltiad â'r gwasanaethau mabwysiadu os ydyn nhw eisiau gwneud hynny. Byddai'n gam yn y cyfeiriad cywir pe byddai mabwysiadwyr yn cael cyswllt neu fwletin gwybodaeth blynyddol gan y gwasanaeth mabwysiadu, yn cael gwybod pa gefnogaeth sydd ar gael a bod y broses ar gyfer cael mynediad at gefnogaeth yn haws.
4. Mae angen ffordd ar bawb i gymryd rhan a chael dweud eu barn am wasanaethau mabwysiadu. Mae hyn yn berthnasol i waith gydag unigolion, sut rydym yn gwirio safon gwasanaethau a sut rydym yn cynnal gwasanaethau. Mae angen ffordd i blant ac oedolion gymryd rhan. Bydd angen i ni wneud mwy o waith datblygu ar hyn, yn ogystal â gwneud beth mae plant a phobl ifanc eisoes wedi dweud wrthon ni. Mae angen i ni gael gwybod pan nad ydyn ni'n gwneud yn dda wrth gynnwys rhieni biolegol, a meddwl am sut i wneud hyn yn well yn y dyfodol.
5. Mae ymchwil wedi cael ei gyhoeddi am safon y gwasanaethau, o safbwynt plant a phobl ifanc sydd wedi cael eu mabwysiadu, a'u rhieni. Mae'r ymchwil yn cynnwys rhai negeseuon pwysig ac anodd i ni. Mae angen i bawb sy'n rhan o wasanaethau mabwysiadu glywed y negeseuon hyn. Mae angen i ni gyd gofio'r negeseuon wrth i ni wneud newidiadau.
6. Mae Llywodraeth Cymru yn datblygu gwaith am blant sy'n derbyn gofal. Rydyn ni'n gwyllo'r gwaith hwn. Rydyn ni'n gweld bod rôl gyda ni i'w chwarae yn hyn. Yn benodol, mae rôl gyda ni wrth hyrwyddo arfer da am ymlyniad a gwytnwch mewn plant, ac wrth gynllunio am ddyfodol parhaol iddyn nhw.

ADRAN 6

Beth rydyn ni'n bwriadu ei wneud

Dyma grynodeb o'n cynllun ni ar gyfer 2015/16.

Yn ystod 2015/16, byddwn ni'n ysgrifennu cynllun 3 blynedd.

Mae'r cynllun yn dweud sut byddwn ni'n delio gyda'r materion y gwnaethon ni sôn amdany'n nhw yn Adran 5.

Rydyn ni wedi ysgrifennu cynllun manwl hefyd. Gofynnwch os hoffech chi gael copi o'r cynllun manwl.

Blaenoriaeth 1:	Beth fyddwn ni'n ei wneud	Mae llwyddiant yn golygu...	Pam ei fod yn bwysig
Mwy o fabwysiadwyr, yn cynnwys mwy o fabwysiadwyr i grwpiau o frodyr a chwiorydd a phlant hŷn.	Edrych ar bopeth o ymholiad cyntaf rhywun i'w cymeradwyo fel mabwysiadwr. Yna datblygu model o arfer gorau. Ac yna defnyddio'r model yn genedlaethol. Cytuno ar strategaeth recriwtio mabwysiadwyr genedlaethol. Meddwl am wahanol ffyrdd i farchnata mabwysiadu, a defnyddio'r gwahanol ffyrdd hynny. Newid diwylliant mudiadau, a'r ffordd y mae mudiadau yn gwneud pethau.	Mae'r amser rhwng plentyn yn mynd i mewn i ofal ac yn cael ei rhoi i'w fabwysiadu yn 13 mis (neu lai). Mae o leiaf 25% yn fwy o fabwysiadwyr. Yr amser cyfartalog rhwng yr ymholiad cyntaf i gymeradwyo yn 8 mis (neu lai). Mae llai o grwpiau o frodyr a chwiorydd a phlant hŷn yn aros i gael eu mabwysiadu. Rydyn ni wedi cytuno ac yn defnyddio'r model arfer gorau. Rydyn ni wedi cytuno ar ymgyrch recriwtio amlgyfrwng.	Mae'n gwneud yn siŵr bod y dewis mwyaf eang posibl gyda ni o leoliadau mabwysiadu. Mae'n golygu bod plant yn gallu cael eu rhoi i'w mabwysiadu gyda chyn lleied o oedi â phosibl. Mae'n gwneud yn siŵr bod yr holl fabwysiadwyr posibl yn cael hyfforddiant ac asesu o safon uchel heb oedi diangen. Bydd hyn yn wir lle bynnag maen nhw'n byw yng Nghymru.

Blaenoriaeth 2:	What we will do	Mae llwyddiant yn golygu...	Pam ei fod yn bwysig
Listen to and work with children and adults who use adoption services.	Cytuno a defnyddio ffordd genedlaethol o ddod o hyd i deulu mabwysiadol i blant. Gweithio gyda chynghorau lleol i'w helpu i gynllunio ar gyfer dyfodol hir dymor plant.	Mae proses dod o Hyd i Deulu NAS i'r holl blant yng Nghymru sydd angen teulu mabwysiadol. Nid yw mwy na 4 o bob 10 o blant yn aros mwy na 6 mis o benderfyniad mai mabwysiadu yw'r opsiwn gorau (penderfyniad "dylid ei roi i'w fabwysiadu") i gael ei roi i fabwysiadwyr cymeradwy. Rydyn ni wedi haneru nifer y plant y mae eu cynllun ar gyfer mabwysiadu yn cael ei newid.	Mae'n golygu ein bod wedi gwella wrth ddewis plant i'w rhoi gyda darpar fabwysiadwyr. Mae'n golygu bod y broses fabwysiadu yn gweithio'n well. Mae hyn yn cynnwys gwella sut mae gweithwyr cymdeithasol yn gweithio gyda'i gilydd.

Blaenoriaeth 3:	Beth fyddwn ni'n ei wneud	Mae llwyddiant yn golygu...	Pam ei fod yn bwysig
Gwell cefnogaeth ar gyfer mabwysiadu	Gwneud beth mae'n ei ddweud yn ein fframwaith am feddwl am wasanaethau cefnogi mabwysiadu. Gwneud yn siŵr bod pawb yn gwybod beth sydd wedi cael ei gytuno yn barod am gefnogi mabwysiadu Gwneud hi'n haws cael asesiad ar gyfer gwasanaethau cefnogi mabwysiadu Gwneud yn siŵr bod mabwysiadwyr yn cael eu trin yn gyson o ran cefnogaeth ariannol Gwranddo ar beth mae mabwysiadwyr a phlant a phobl ifanc yn dweud wrthon ni am eu blaenoriaethau Cytuno cynlluniau i ddatblygu cefnogaeth i blant sy'n cael eu mabwysiadu a'u rhieni gan wasanaethau iechyd ac addysg	Mae'r holl blant sy'n cael eu rhoi i'w mabwysiadu wedi cael eu hasesu ar gyfer gwasanaethau cefnogi mabwysiadu, mae cynllun yn ei le, ac mae'r cynllun wedi cael ei drafod gyda'r mabwysiadwyr Mae system i fabwysiadwyr aros mewn cysylltiad â gwasanaethau mabwysiadu, os mai dyna mae'r mabwysiadwr eisiau ei wneud Newyddlen, unwaith y flwyddyn o leiaf, i bob mabwysiadwr. Mae mabwysiadwyr yn dweud ei fod yn hawdd cael gwybodaeth am wasanaethau cefnogi mabwysiadu. Rydyn ni wedi adolygu ffyrdd i gael asesiad cefnogi mabwysiadu Mae o leiaf 3 o bob 4 plentyn sy'n cael eu rhoi i'w mabwysiadu yn cael deunyddiau taith bywyd cyn eu 2il adolygiad mabwysiadu	Mae'n golygu bod lefelau methiant mabwysiadu yn isel oherwydd bod y gwasanaethau cefnogi mabwysiadu cywir yn cael eu rhoi

Blaenoriaeth 4:	Beth fyddwn ni'n ei wneud	Mae llwyddiant yn golygu...	Why it matters
Gwrando ar blant ac oedolion sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu a gweithio gyda nhw	Cytuno sut i wneud hyn yn lleol ac yn genedlaethol, ac yna ei wneud	Rydyn ni wedi cynnwys pobl sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu ar lefel genedlaethol Rydyn ni wedi cynnal o leiaf un digwyddiad i wrando ar fabwysiadwyr, dysgu ganddyn nhw a gweithio gyda nhw. Rydyn ni wedi cynnal o leiaf un digwyddiad i wrando ar bobl ifanc, dysgu ganddyn nhw a gweithio gyda nhw. Rydyn ni wedi cytuno sut bydd pobl sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu yn cymryd rhan mewn rhedeg y pum pwyllgor cydweithredol rhanbarthol a'r pum mudiad gwirfoddol mabwysiadu cenedlaethol. Strategaeth lawn ar gyfer sut i wrando ar bobl sy'n defnyddio gwasanaethau mabwysiadu, dysgu ganddyn nhw a gweithio gyda nhw Mae pob rhiant biolegol yn cael cynnig cwnsela. Gwneud yn siŵr bod o leiaf hanner y rhieni biolegol yn derbyn y cynnig o gwnsela.	Mae'n golygu ein bod wedi gwella wrth ddewis plant i'w rhoi gyda darpar fabwysiadwyr. Mae'n golygu bod y broses fabwysiadu yn gweithio'n well. Mae hyn yn cynnwys gwella sut mae gweithwyr cymdeithasol yn gweithio gyda'i gilydd.

Blaenoriaeth 5:	Beth fyddwn ni'n ei wneud	Mae llwyddiant yn golygu...	Pam ei fod yn bwysig
Gwneud yn well yn gyffredinol	Gwneud yn siŵr ein bod ni'n gwybod sut a phryd i ddefnyddio data a gwybodaeth Datblygu gwell data Meddwl am ffyrdd i fesur beth sy'n cael ei gyflawni, ac nid beth sy'n cael ei wneud yn unig Cefnogi gwaith Cofrestr Fabwysiadu Cymru	4 adroddiad y flwyddyn o leiaf. Mae'r adroddiadau yn hawdd eu defnyddio a'u darllen. Mae system ar gyfer casglu a dadansoddi gwybodaeth leol a rhanbarthol. Mae cynllun gyda ni ar gyfer pan fydd contract Aspireview yn dod i ben.	Mae'n darparu gwasanaethau mabwysiadu sy'n gyson uchel drwy Gymru gyfan

Blaenoriaeth 6:	Beth fyddwn ni'n ei wneud	Mae llwyddiant yn golygu...	Pam ei fod yn bwysig
Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn cael ei redeg yn dda	Gwneud yn siŵr bod y trefniadau cenedlaethol a rhanbarthol ar gyfer rhedeg y gwasanaeth yn gweithio	Mae'r rheolau cyfreithiol ar gyfer rhedeg y gwasanaeth ar y lefel ranbarthol a chenedlaethol yn cael eu dilyn. Mae'r sector gwirfoddol, iechyd, addysg ac eraill yn cymryd rhan lawn ar lefel ranbarthol a chenedlaethol	Mae'n golygu y gall cynghorau lleol, asiantaethau mabwysiadu, iechyd ac addysg weithio gyda'i gilydd yn dda

ATODIAD UN

Aelodau Grŵp Gorchwyl a Gorffen y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Mudiad	Enw	Prif Deitl Swydd
Cymdeithas Cyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru	Phil Evans	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol Bro Morgannwg
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru	Naomi Alleyne	Cyfarwyddwr, Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai
Pwyllgor Cydweithredol Gogledd Cymru	Susan Evans	Pennaeth Gwasanaethau Plant Wrecsam
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru	Stefan Smith	Pennaeth Gwasanaethau Plant Sir Gaerfyrddin
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol Bae'r Gorllewin	Dave Howes	Pennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Abertawe
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd	Suzanne Griffiths yna Rachel Evans	Pennaeth Gwasanaethau Plant Merthyr Tudful Pennaeth Gwasanaethau Plant Bro Morgannwg
Pwyllgor Cydweithredol De Ddwyrain Cymru	Tanya Evans	Pennaeth Gwasanaethau Plant Blaenau Gwent
AGGCC	Nigel Brown Ann Ferris Sandy Pearce	Dirprwy Brif Arolygydd Rheolwr Ardal Arolygydd
Adoption UK	Ann Bell	Rheolwr Datblygu Cymru
BAAF	Wendy Keidan	Cyfarwyddwr BAAF Cymru
Cymdeithas Plant Dewi Sant	Gerry Cooney	Prif Weithredwr
Prifysgol Caerdydd	Heather Ottaway	Darlithydd mewn Gofal Cymdeithasol
Coactiva.com	Richard Morton	Gweithiwr Cyswllt
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Llywodraeth Cymru	Heather Payne Emma Coles yna Liz Lockwood	Adran Iechyd Cyhoeddus – Iechyd Mamau a Phlant Uwch Swyddog
Iechyd Cyhoeddus Cymru	Carolyn Sampeys	Meddyg Dynodedig

ATODIAD DAU

Aelodau Grŵp Ymgynghorol y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cadeirydd Annibynnol – Mr Phil Hodgson MBE

Organisation	Name
Cyfarwyddwr Gweithrediadau NAS	Suzanne Griffiths
CCGC Cymru	Phil Evans
CLILC	Naomi Alleyne
Pwyllgor Cydweithredol Gogledd Cymru	Susan Evans
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru	Stefan Smith
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol Bae'r Gorllewin	Dave Howes
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd	Rachel Evans
Pwyllgor Cydweithredol De Ddwyrain Cymru	Tanya Evans
Adoption UK	Ann Bell
BAAF	Wendy Keidan
Cymdeithas Plant Dewi Sant	Gerry Cooney
CASCADE	Katherine Shelton
Meddyg Dynodedig (Iechyd Cyhoeddus Cymru)	Carolyn Sampeys
Ymgynghorydd Meddygol	Yn y broses o gael ei benodi
Gwasanaethau CAMHS	Peter Gore-Rees
Cymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg Cymru	Owen Richards Ceri Bater
Comisiynydd Plant Cymru	Andy Wallsgrove
Cyngor Cyfreithiol	Host LA (Cyngor Dinas Caerdydd)

ATODIAD TRI

Aelodau Bwrdd Llywodraethu y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Mudiad	Enw
Llefarydd Gwasanaethau Cymdeithasol CLILC (cadeirydd)	Cyng. Mel Nott
Dirprwy Lefarydd Gwasanaethau Cymdeithasol CLILC	<i>yn disgwyl ei ethol</i>
Pwyllgor Cydweithredol Gogledd Cymru	Cyng. Lloyd Kenyon
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol Canolbarth a Gorllewin Cymru	Cyng. Darren Mayor
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol Bae'r Gorllewin	Cyng. Peter Richards
Pwyllgor Cydweithredol Rhanbarthol y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd	Cyng. Chris Elmore
Pwyllgor Cydweithredol De Ddwyrain Cymru	Cyng. Haydn Trollope
Asiantaeth Fabwysiadu Gwirfoddol - BAAF	Wendy Keidan
Cyngor Dinas Caerdydd	Cyng. Sue Lent
Cyngor Dinas Caerdydd	Tony Young
ADSS Cymru	Phil Evans
CLILC	Naomi Alleyne
Cadeirydd Annibynnol y Grŵp Ymgynghorol	Phil Hodgson

ATODIAD PEDWAR

Crynodeb o wariant 2014/15 (Grant Llywodraeth Cymru)

GWASANAETH MABWYSIADU CENEDLAETHOL – TÎM CANOLOG	Swm a Nodwyd yn y Grant	Cyfanswm Gwariant 2014 - 15	Amrywiant
Staffing Cost	138,706	72,982.46	65,723.54
One Off Costs	112,000	165,249	53,248.89
Ongoing Costs	12,240	21,814	9,574.29
Totals	262,946	260,046	-2,900.36

National Adoption Service Central Team
c/o City of Cardiff Council
Room 327 County Hall
Atlantic Wharf
Cardiff
CF10 4UW
029 2087 3927
contact@adoptcymru.com